

2025-02-27

Till
Samernas Riksförbund

MOTION angående språkanvändning vid SSR;s verksamhet och landsmöte

Sohppar Sámisearvi och Saarivuoma sameby har sett att språkutvecklingen i allmänhet i Sápmi och inom renskötseln i synnerhet inte har en positiv utveckling.

En översyn behövs därför av den samiska språkanvändningen inom SSR;s organisation och språkutvecklingsinsatser som behövs för medlemmarna både inom samebyarna och sameföreningarna. Samiska är ju de facto fackspråket för renskötseln och en av de viktigaste delarna som upprätthåller den samiska kulturen.

Landsmötet är ett mycket viktigt tillfälle att manifestera den politik och verksamhet som förbundet bedriver, vilket påverkar både medlemmar och andra. Det samiska språket har idag inte den status i SSR;s verksamhet och vid SSR;s landsmöte som borde vara självklart. Den som använder samiska t.ex. vid landsmötet ska få uppleva att det har ett speciellt värde och att det ska uppmuntras, inte det motsatta. Det är därför positivt om förbundet aktivt uppmuntrar användningen av samiska vid alla tillfällen. Det måste vara ett krav att alla ombud som deltar också nyttjar tolkmöjligheten för att effektivt kunna medverka vid mötet och att relevant tekniskt bistånd ges så att tekniken inte blir den bromsande faktorn.

Sohppar Sámisearvi och Saarivuoma sameby föreslår

Att SSR påbörjar samiska språkutvecklingsinsatser inom SSR;s organisation och för medlemmarna både inom samebyarna och sameföreningarna.

Att det samiska språket ska ges en hög status vid SSR;s landsmöte! Detta kan t.ex. göras genom att SSR;s ledning visar detta genom en positiv presentation och egen användning av språket så långt möjligt, samt en aktiv uppmuntran som visar att det samiskan har ett stort värde.

För Sohppar Sámisearvi

Nils Ola Sikku
Ordförande

För Saarivuoma sameby

Per Anders Nutti
Ordförande

Motion från Sopphar Sámisearvi och Saarivouma Sameby – Angående språkanvändning inom SSRs verksamhet och landsmöte

Styrelsens förslag till beslut

Styrelsen har behandlat frågan vid Styrelsemöte den 9 april 2025.

De samiska språken är centralt för vår kultur, det samiska samhället och för vår egen identitet och för språkets fortlevnad.

Under SSR:s landsmöte 2004 beslutades att SSR ska stödja Sametingets handlingsplan för det samiska språket. Vidare beslutades att SSR som organisation ska uppmuntra sina medlemsorganisationer att nyttja de olika samiska språken.

SSR arbetar idag med olika språkinsatser i enlighet med SSR:s språkpolicy. Under det landsmötet tillhandahålls tolkning på i första hand nordsamiska och sydsamiska och vid vissa tillfällen även på lulesamiska. Det är en viktig del av landsmötet att alla som deltar där kan följa diskussionerna på sitt eget modersmål. SSR erbjuder också anställd personal möjlighet till deltagande i utbildning och vidareutbildning i de samiska språken om så önskas.

Styrelsen anser att det är nödvändigt att insatser genomförs och behövs för att vända språkbytesprocessen samt för att stärka och utveckla de samiska språken. Samtliga samiska språk är idag hotade och finns med på UNESCO:s lista över hotade språk i världen. Budskapet i motionen speglar SSR:s värdegrund och vision, Njunjus. Styrelsen anser också att det som framförs i motionen är av stor betydelse och något som styrelsen eftersträvar kontinuerligt.

Styrelsen är enig med motionärernas budskap om att de samiska språken ska främjas och uppmuntras inom alla delar av SSR:s verksamhet. Styrelsen kan dock inte sätta som krav att samtliga ombud eller liknade har en skyldighet att använda samiska. Styrelsen menar att ett sådant obligatorium också kan medföra att en del kommer att undvika att föra fram sina budskap och i vissa fall missgynna språkutvecklingen.

Styrelsen anser således motionen besvarad till stora delar.

Mot bakgrund av vad som framkommit i motionen lämnar styrelsen följande förslag till beslut

SSR:s styrelse föreslår till landsmötet att besluta

Att uppdra till styrelsen att fortsatt verka för att de samiska språken används av SSR i samtliga delar av verksamheten

Att uppdra till styrelsen att verka för att synliggöra de samiska språken inom SSR:s verksamhet

Att SSR ska uppmuntra till att det samiska språket används på landsmötet